

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie, w Wydziale III Cywilnym,

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Janik-Białek

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2021 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa ***W. D. (1)***

przeciwko ***(...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.***

o zapłatę

postanawia

1. umorzyć postępowanie w sprawie;
2. zasądzić od pozwanego (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda W. D. (1) tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 1.047(tysiąca czterdziestu siedmiu) złotych wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się postanowienia do dnia zapłaty;
3. zwrócić powodowi W. D. (1) od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 70 (siedemdziesięciu) złotych tytułem połowy opłaty od pozwu pomniejszonej o opłatę minimalną.

SSR Małgorzata Janik-Białek

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 27 października 2021 roku

Pozwem z dnia 2 marca 2021 roku W. D. (2) wniósł o zasądzenie od (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2 604,18 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu według norm przepisanych tytułem naprawienia szkody powstałej w pojeździe marki S. o nr rej. (...) na skutek kolizji z dnia 23 października 2020 roku na podstawie przepisów o odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód podniósł, że pozwany ubezpieczyciel przyjął odpowiedzialność za szkodę powstałą w ww. pojeździe i wypłacił z tego tytułu kwotę 1 425,24 złotych. Kwota ta okazała się niewystarczająca do przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, wobec czego zlecono ustalenie kosztów naprawy niezależnemu rzeczoznawcy. Koszty te zostały ustalone na kwotę 3 686,91 złotych. Do zapłaty pozostała zatem kwota 2 261,67 złotych. Powód wniósł nadto o zasądzenie kwoty 300 złotych tytułem wydatku poniesionego na poczet sporządzenia kalkulacji naprawy pojazdu oraz kwoty 42,51 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych od kwoty 2 261,67 złotych za okres od dnia 23 listopada 2020 roku do dnia 1 marca 2021 roku.

W dniu 11 maja 2021 roku Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z treścią żądania pozwu (ówczesna sygn. akt III C 299/21).

Pozwany zaskarżył nakaz zapłaty sprzeciwem, w którym oświadczył, że uznaje powództwo i podniósł zarzut spełnienia dochodzonego pozwem roszczenia w całości. Pozwany przyznał, że ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą we wskazanym w uzasadnieniu żądania pozwu pojeździe i nie kwestionuje zakresu uszkodzeń powstałych w pojeździe na skutek kolizji z dnia 23 października 2021 roku oraz kosztów jego naprawy przedstawionych w kalkulacji naprawy załączonej do pozwu. Decyzją z dnia 22 czerwca 2021 roku pozwany przyznał powodowi odszkodowanie w wysokości dochodzonej pozwem kwoty. Przepis art. 354 par. 2 k.c. w zw. z art. 826 par. 1 k.c. i art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nakładał na powoda, jako następcę prawnego poszkodowanego, obowiązek przedstawienia dowodów dotyczących wysokości szkody. Ani posiadacz uszkodzonego pojazdu ani powód nie wnieśli odwołania od pierwotnej decyzji o przyznaniu odszkodowania ani też nie przedstawili pozwanemu sporządzonej na ich zlecenie kalkulacji naprawy, tym samym pozwany nie dał podstaw do wytoczenia powództwa i przy pierwszej czynności uznał powództwo. Powyższe uzasadnia zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, zgodnie z przepisem art. 101 k.p.c.

W piśmie z dnia 9 września 2021 roku powód oświadczył, że z uwagi na fakt dokonania zapłaty dochodzonej pozwem kwoty cofa pozew w zakresie należności głównej i żądanych od niej odsetek za opóźnienie. Podtrzymuje natomiast żądanie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych podnosząc, że zaspokojenie dochodzonego pozwem roszczenia w toku sprawy, wywołuje ten skutek, że stronie powodowej należą się koszty procesu, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Przepis natomiast art. 355 § 1 k.p.c. stanowi, że sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Skuteczność oświadczenia powoda o cofnięciu pozwu nie wymagała zgody pozwanego, ponieważ oświadczenie to zostało złożone przed rozpoczęciem rozprawy. Okoliczności zaś niniejszej sprawy nie wskazują aby cofnięcie pozwu było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), a zatem postępowanie należało umorzyć, o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji postanowienia.

Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego. Z treści cytowanego przepisu wynika, że w razie cofnięcia pozwu, to strona powodowa obowiązana jest zwrócić pozwanemu na jego żądanie koszty procesu. Tylko w wypadku, gdy cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek dokonania zapłaty przez pozwanego po wytoczeniu powództwa, to pozwany obowiązany jest do zwrotu kosztów procesu powodowi. Stanowisko to należy wywieść z tezy, że zaspokojenie przez pozwanego roszczenia powoda po wytoczeniu pozwu jest równoznaczne z przegraniem przez niego procesu (orzeczenie SN z dnia 21 lipca 1951 r., C 593/51, OSN 1952, nr 2, poz. 49).

W ocenie Sądu w okolicznościach faktycznych sprawy nie zachodzą podstawy do orzeczenia o kosztach procesu, zgodnie z przepisem art. 101 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. W świetle treści cytowanego przepisu obowiązek zwrotu kosztów procesu zostaje nałożony na powoda mimo wygrania przez niego procesu w przypadku kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: niedania powodu do wytoczenia sprawy i uznania przy pierwszej czynności procesowej żądania pozwu. Ciężar dowodu co do spełnienia powyższych przesłanek spoczywa na stronie pozwanej. Przepis ten premiuje lojalne zachowanie pozwanego i chroni go przed szykanami wierzyciela, wytaczającego zbędne procesy. Powódkę trudno jednak uznać za wytaczającą proces zbędnie czy dla szyskany. Przyjmuje się, że pozwany nie daje powodu do wytoczenia powództwa, jeżeli

jego postępowanie i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że powód uzyskałby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa. Natomiast jeśli zachowanie pozwanego nie usprawiedliwia wniosku, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia również bez wytoczenia powództwa, to należy uznać, że pozwany dał powód do jego wytoczenia, i wówczas nawet w sytuacji uznania żądania pozwu przy pierwszej czynności procesowej art. 101 nie może zostać zastosowany (por. orzeczenie SN z dnia 13 kwietnia 1961 roku, IV Cz 23/61).

W sprawie niniejszej nie ma podstaw do ustalenia i uznania, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie swego roszczenia bez wytoczenia powództwa. Istotą postępowania likwidacyjnego jest zbadanie zasadności zgłoszonych przez poszkodowanego roszczeń i wysokości świadczenia, z zachowaniem przez ubezpieczyciela należytej staranności przy wyjaśnianiu wszystkich okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, z uwzględnieniem jego profesjonalizmu, doświadczenia, faktu posiadania fachowej obsługi i dostępu do opinii specjalistów. Ubezpieczyciel, po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody. Poszkodowany zaś nie ma obowiązku wykazywania jak wysoka jest poniesiona przez niego szkoda. Nie ma również obowiązku wnoszenia odwołania od decyzji ubezpieczyciela i wzywania go do zapłaty. Ustawodawca nie uzależnił bowiem możliwości dochodzenia roszczeń z tytułu naprawienia szkody od ubezpieczyciela od wyczerpania procedury odwoławczej. To ubezpieczyciel ma obowiązek podejmowania czynności zmierzających do ustalenia rzeczywistej szkody poniesionej przez poszkodowanego na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego. Pozwany, co jest pomiędzy stronami niesporne, przeprowadził postępowania likwidacyjne i ustalił wysokość szkody obejmującej koszty naprawy pojazdu na kwotę, która okazała się niewystarczająca do przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego. Na podstawie tych samych materiałów, jakimi dysponował ubezpieczyciel, rzeczoznawca niezależny od ubezpieczyciela ustalił koszty naprawy na kwotę wyższą niż ubezpieczyciel i kwota ta, na skutek wniesienia pozwu o zapłatę, została przez pozwanego zaakceptowana. Pozwany przyznał tym samym, że w postępowaniu likwidacyjnym ustalił wysokość szkody na poziomie niższym niż niezbędny do naprawienia szkody. Zważywszy zaś, że pozwany dysponuje wykwalifikowaną kadrą pozwalającą na ustalenie rzeczywistych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu sprzed zdarzenia skutkującego powstaniem szkody, zasadne jest przyjęcie, że zdawał sobie sprawę z faktu zaniżenia odszkodowania. Podzielić zatem należy stanowisko strony powodowej, że jedynie wytoczenie powództwa o zapłatę skłoniło stronę pozwaną do weryfikacji stanowiska w sprawie wysokości szkody. Skoro pozwany sam nie wywiązał się ze spoczywającego na nim obowiązku ustalenia rzeczywistej szkody, nie może wywodzić korzystnych dla siebie skutków prawnych z faktu, że powód nie wniósł odwołania od decyzji. Tym samym pozwany dał podstawy do wytoczenia powództwa, co skutkuje uznaniem, że o kosztach procesu należało orzec zgodnie z wyrażoną w przepisie art. 98 par. 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

O kosztach procesu Sąd orzekł zatem na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Przepis art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty te, zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. składa się: opłata od pozwu w kwocie 130 złotych (200 zł -70 zł podlegająca zwrotowi), wynagrodzenie pełnomocnika powoda, którego wysokość ustalono na podstawie przepisu par. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.) na kwotę 900 złotych oraz opłata skarbową od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 złotych.

O zwrocie połowy opłaty od pozwu, pomniejszonej o kwotę równą opłacie minimalnej, Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 79 ust. 1 pkt 3 litera a) w zw. z art. 79 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSR Małgorzata Janik-Białek